

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/100/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3613210195
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3613210195.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: U., proti žalovaným: I/ H. 2/ J., do 30.06.2016 za účasti vedľajšieho účastníka: Y., o zaplatenie sumy 8.025,75 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 12. septembra 2017, č.k. 5C/77/2014-281, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaným 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Y., **m á** vo vzťahu k žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu, ktorou sa domáhal žalobca od žalovaných zaplatenia sumy 8.025,75 eur s prísl. zamietol. Žalovaným 1/, 2/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol, že vedľajší účastník na strane žalovaných 1/, 2/ má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania vo výške 100%. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 497 Obch. zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Obč. zákonníka, § 2 písm. a/, b/, § 3 ods. 1, 2 zák. č. 258/2001 Z.z., § 53 ods. 1, § 54 ods. 1, 2, § 53 ods. 4 Obč. zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z., § 525 ods. 1, 2, § 39 Obč. zákonníka. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu R. poskytla žalovaným I/ a 2/ úver zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu R. a žalovanými I/ a 2/ ako dlžníkmi vo výške 6.306,84 eur (190 000 Sk) ako bezúčelový spotrebný úver s 11,75% úrokom ročne, s poplatkom 1,99 eur (60 Sk) mesačne, pri výške splátok 92,25 eur (2.779 Sk) mesačne splatných k 20. dňu v mesiaci pri splatnosti prvej splátky 20.04.2008 a konečnej splatnosti úveru 20.02.2018, v 119 splátkach, pri RPMN 13,77%, teda na dobu 10 rokov. Súčasťou tejto zmluvy sú všeobecné zmluvné podmienky k zmluve o úvere. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavuje 9.524,97 eur, z toho istina predstavovala 7.718,33 eur, riadny úrok 1.252,02 eur s tým, že ostatné nároky si žalobca neuplatnil. Nárok pozostáva z 87 splátok splatných od 20.12.2010 do 20.02.2018 vo výške 8.025,75 eur, pričom splátky pôvodne splatné od 20.02.2013 do 20.02.2018 sa stali splatnými dňa 25.02.2013, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, pričom žalobca si uplatnil 87 splátok splatných od 20.12.2010 do 20.02.2018 vo výške 8.025,75 eur, úrok z omeškania zo splátok za obdobie od 21.10.2010 do 25.02.2013 vo výške 240,19 eur, ročný úrok z omeškania 8,75% zo sumy 8.025,75 eur od 26.02.2013 do zaplatenia. I keď zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchodný záväzkový vzťah (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), predmetná zmluva je súčasne spotrebiteľskou zmluvou a na žalovaných je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľov, pretože pri jej uzavieraní nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený

zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. Súd prvej inštanície riešil následne otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vznesenú vedľajším účastníkom v prvoinštančnom, ako aj odvolacom konaní. Po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal odoslanie a doručenie výzvy na plnenie žalovanej 1/ zo dňa 27.03.2008, ktorá bola síce vygenerovaná zo systému právneho predchodcu žalobcu, ale nebola odoslaná ani doručená žalovanej 1/ a tiež táto výzva nebola odoslaná a ani doručená žalovanému 2/, teda v konaní nebolo preukázané, že banka pred postúpením pohľadávky vyzvala žalovaných 1/ a 2/ na splnenie ich záväzku, a teda, že im túto výzvu aj doručila resp. aspoň odoslanie výzvy preukázala, teda žalobca neunesol dôkazné bremeno v konaní a teda nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu v konaní. Právny predchodca žalobcu nesplnil ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách, ktoré je kogentným ustanovením zákona, ktorého hlavným poslaním je nielen ochrana bankového tajomstva, ale aj ochrana klientov banky, teda postúpenie pohľadávky bez splnenia zákonných podmienok uvedených v § 92 ods.8 zákona o bankách je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o námietky žalobcu o odchýlnej úprave banky podľa § 89 ods.1 zákona o bankách bez súhlasu klienta banky v článku 18.14 VOP súd uvádza, že VOP neboli individuálne dohodnuté, pričom žalovaní ako spotrebiteľia a klienti banky nemali možnosť nijakým spôsobom toto ustanovenie ovplyvniť, ale aj samotné VOP právneho predchodcu žalobcu ovplyvniť, ale tieto boli jednostranne vypracované bankou bez možnosti žalovaných 1/ a 2/ ako spotrebiteľov ovplyvniť ich obsah, teda takáto možnosť je len iluzórna, nie reálna. VOP neboli individuálne dojednané v zmysle § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prejav vôle spotrebiteľa s týmto ustanovením výslovne absentuje. Bod 18.14 VOP je nevyvážený, keď banka môže postúpiť pohľadávku bez akéhokoľvek súhlasu spotrebiteľa, ale "spotrebiteľ je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim súhlasom banky", čo je nepochybne v neprospech spotrebiteľa s poukazom na § 54 ods.2 Občianskeho zákonníka, pričom spotrebiteľ sa nemôže vopred vzdať svojich práv. Súd prvej inštanície použil výklad pre spotrebiteľa priaznivejší a dospel k záveru, že k bodu 18.14 VOP nemožno prihliadnuť pre absenciu výslovného prejavu vôle spotrebiteľa s týmto ustanovením, ktorého obsah nemohol spotrebiteľ ovplyvniť, lebo nebol individuálne dojednaný. Vzhľadom na to, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal v konaní aktívnu vecnú legitímáciu súd prvej inštanície žalobu ako nedôvodnú zamietol. Poukázal na to, že tento právny názor podporujú aj rozhodnutia iných odvolacích súdov tak, ako uviedol vedľajší účastník, a to sp. zn. 5Co/103/2016 KS v Žiline, rozsudok sp. zn. 24Co/947/2015 KS v Trnave, rozsudok KS v Prešove sp. zn. 9Co/175/2015, rozsudok sp. zn. 6Co/250/2014 KS v Prešove, rozsudok sp. zn. 16 Co/750/2015 KS v Banskej Bystrici, rozsudok sp. zn. 15 Co/429/2016 v Banskej Bystrici, ktoré vyslovili zhodný právny názor ako Krajský súd v Trenčíne v zrušujúcom uznesení. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP tak, že žalovaným 1/ a 2/, ktorí boli v konaní úspešní, náhradu trov konania nepriznal, lebo im v konaní žiadne trovy nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 100%, lebo bol v konaní plne úspešný a aj jeho odvolanie bolo dôvodné s tým, že o trovách konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti konania vo veci samej.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Poukázal na skutočnosť, že v konaní bolo celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovuje § 92 ods. 8 ZoB ukladá, a teda nedošlo k porušeniu bankového tajomstva. V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že v konaní bolo preukázané, že žalovaní 1/, 2/ boli v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaní boli postupcom opakovane vyzývaní na úhradu omeškaných splátok. Žalobca v súvislosti s platným postúpením pohľadávky taktiež poukázal na čl. I bod 7 Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX, v ktorom je vyjadrený súhlas žalovaného s postúpením pohľadávky a taktiež bod 18.14 Všeobecných obchodných podmienok. Nakoľko ustanovenie § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchýlne od ustanovení ZoB, pričom ust. § 92 ods. 8 ZoB nevyklučuje odchýlnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchýlne od predmetného zákona, a to v čl. I bode 7 Zmluvy, resp. v bode 18.14 Všeobecných obchodných podmienok. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/76/2016 zo dňa 07.12.2016, sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 05.10.2016, sp. zn. 19Co/2/2016 zo dňa 02.05.2017, sp. zn. 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016, sp. zn. 11Co/11/2015 zo dňa 25.08.2016. Žalobca v súvislosti s aktívnou legitímáciou v konaní ďalej poukázal na skutočnosť, že v konaní predložil relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky, ktoré bez

ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka (žalobcu) na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlužník (v súdenom prípade žalovaný) sa v takom prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ani jej prípadne neexistencie. Dal do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 11.06.2003, sp. zn. 4Obo/210/01. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB podľa názoru žalobcu nemožno spájať s aktívnou legitímáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bol hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Ďalej uviedol, že splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 ZoB nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 Obč. zákonníka. S nedoručením takejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo ZoB, konkrétne zodpovednosť banky v zmysle ust. § 50 ods. 1 ZoB. Vzhľadom k dikcii ust. § 92 ods. 8 ZoB s poukazom na to, že omeškanie žalovaných trvalo nepochybne viac ako rok, zastáva žalobca názor, že postupca by konal v súlade ust. § 92 ods. 8 ZoB (a teda by neporušil bankové tajomstvo) aj v takom prípade, že by písomnú výzvu žalovaný nezasielal. V tejto súvislosti poukázal na ďalšie rozhodnutia súdov. Žalobca sa nestotožnil ani s rozhodnutím prvoinštančného súdu o trovách konania s tým, že bez bližšieho odôvodnenia a v rozpore s ust. § 255 ods. 1 CSP priznal združeniu nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Mal za to, že súd protiústavne mení vôľu zákonodarcu, ktorý v ust. § 255 ods. 1 CSP nezameniteľne špecifikoval subjekty, ktorým môže súd priznať nárok na náhradu trov konania voči iným subjektom. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP združenie nie je subjektom, ktorému môže byť náhrada trov konania priznaná. Žalobca vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobe vyhovie. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

3. Žalovaní 1/, 2/ sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. S. (do 30.06.2016 v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaných 1/, 2/) v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhlo potvrdenie napadnutého rozsudku. Stotožnilo sa so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca v konaní nepreukázal, že je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie. Dôvodilo, že doručenie, resp. preukázateľne odoslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 ZoB je jednou z podmienok pre platné postúpenie pohľadávky. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k správneému záveru, že neboli dodržané podmienky postúpenia pohľadávky, keďže žalobca dôkaz preukazujúci odoslanie výzvy ani neoznačil, ani nijako nepreukázal. Za vecne správne považovalo aj rozhodnutie týkajúce sa náhrady trov konania. Poukázalo na ust. § 470 ods. 2 CSP, v súvislosti s čím poukázalo na rozhodovaciu prax odvolacích súdov. Uviedlo, že v dôsledku zmeny procesného kódexu došlo síce k zmene právnej úpravy, v zmysle ktorej v postavení vedľajšieho účastníka mohla byť aj právnická osoba, predmetom činnosti ktorej bola ochrana práv podľa osobitného predpisu, vychádzajúc však z ust. § 470 ods. 2 CSP účinky vstupu pôvodného vedľajšieho účastníka, keďže tento vstúpil do konania do 30.06.2016, zostali zachované. Z dôvodu, že náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu, zastávalo názor, že súd prvej inštancie správne a dostatočne odôvodnil nárok združenia na náhradu trov konania, nakoľko žalobu zamietol, a teda za úspešnú stranu sporu bolo potrebné s ohľadom na zamietnutie žaloby nepochybne považovať žalovaných a taktiež aj združenie, nakoľko do konania vstúpilo v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaných. Trovy združenia považuje za účelne vynaložené, nakoľko vznikli titulom jeho právneho zastúpenia žalovaných s tým, že účelnosť trov je potrebné posudzovať predovšetkým vo väzbe na výsledok sporu, v ktorom žalovaní a na ich strane vystupujúci pôvodný vedľajší účastník dosiahli plný úspech. Nepriznanie trov pôvodnému vedľajšiemu účastníkovi by znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

7. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

8. Vychádzajúc z obsahu odvolania žalobca namietal nesprávny skutkové a právne závery súdu prvej inštancie v otázke posudzovania aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, čím uplatnil vo svojom odvolaní odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h) CSP).

9. Nesprávny skutkový záver je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie nepostupuje pri hodnotení dôkazov podľa § 191 CSP. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Pri hodnotení dôkazov v súdnom konaní platí zásada voľného hodnotenia dôkazov sudcom z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie len v prípade, ak by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré neboli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že v hodnotení dôkazov, či poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán, alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti, je logický rozpor.

10. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

11. Vyššie uvedené odvolacie námietky žalobcu, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nespĺnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému na žalobcu (§ 92 ods. 8 zákona o bankách) s následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky na žalobcu (§ 39 OZ), v dôsledku čoho žalobu zamietol a žalovaným nárok na náhradu trov konania i keď by im prináležal pre úspech v spore nepriznal (§ 255 ods.1 CSP), keďže im trovy nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných s prihliadnutím k úspechu v konaní priznal nárok na náhradu trov žalovanému. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnil v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd sa stotožňuje v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

12. Na zdôraznenie správnosti dôvodov uvedených v rozhodnutí súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu, uvádza odvolací súd nasledovné skutočnosti:

13. Súd prvej inštancie žalobu na zaplatenie žalovanej sumy zamietol z dôvodu, že dospel k záveru o nedostatku vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v dôsledku nespĺnenia zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky voči žalovaným na žalobcu (§ 92 ods. 8 zákona o bankách).

14. Aktívnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu žalobcu ním uplatnené právo resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať.

Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existenciou tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej, existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

15. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej v písomnej forme medzi doterajším veriteľom (postupcom, cedentom) a treťou osobou (postupníkom, cesionárom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi (cesus) novému veriteľovi, a to buď za odplatu, alebo bezodplatne. Postupník sa stane novým veriteľom, nadobúda pohľadávku (s príslušenstvom a právami s ňou spojenými). Postupca stráca postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom a všetkými právami s ňou spojenými. Nie je ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

16. Ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom síce dovoľené, ale len za určených podmienok.

17. Takýmto prípadom je ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase cesie (postúpenia) pohľadávky.

18. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2.) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3.) omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

19. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/119/2013). Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru NBS ako centrálnej banky.

20. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa § 525, alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovoľená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje, (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje splnením zákonných podmienok, ktoré splnené neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku ex tunc a jej neplatnosť nemožno zhojiť.

21. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy.

22. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca nepreukázal doručenie písomnej výzvy (banky) po tom, čo boli žalovaní (klienti banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok a zaslania a doručenie písomnej výzvy ani vo vzťahu k nesplateným splátkam.

23. Písomná výzva banky klientovi (dlžníkovi alebo ručiteľovi; klientom v zmysle § 5 písm. h/ zákona o bankách je osoba, s ktorou má banka alebo pobočka zahraničnej banky v rámci výkonu bankových činností uzavretý obchod, ktorým je vznik, zmena alebo zánik záväzkových vzťahov medzi bankou a klientom), je predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky, alebo jej časti na inú osobu. Žalobca nepreukázal základnú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 zákona č 483/2001 Z. z. Písomné oznámenie postupcu žalovaným o postúpení pohľadávky nie je výzvou, ako má na mysli citované ustanovenie, a ani ju nenahrádza.

24. Odvolací súd dospel teda k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie pohľadávky, zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná a postupca (banka) zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť zmluvy (§ 39 OZ) neprešla. Jeho žaloba na plnenie bola už z uvedeného dôvodu správne zamietnutá, preto posudzovanie zostávajúcich námietok odvolania je nadbytočné.

25. Napokon k argumentu žalobcu, že žalovaní už vo Všeobecných obchodných podmienkach banky (bod 18.14) súhlasili s postúpením pohľadávky banky, odvolací súd uvádza, že aj keby takéto

ustanovenie bolo súčasťou Všeobecných obchodných podmienok, ktoré boli riadne inkorporované do zmluvy, a s ktorými bol spotrebiteľ riadne oboznámený, išlo by o neprijateľnú zmluvnú podmienku, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keďže banka ako dodávateľ je podľa tejto zmluvnej podmienky oprávnená kedykoľvek postúpiť svoju pohľadávku voči klientovi (spotrebiteľovi) na tretiu osobu aj bez súhlasu klienta (klient na to vopred dáva súhlas už podpisom zmluvy, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky), avšak klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči banke na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Takáto neprijateľná zmluvná podmienka je podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná.

26. Žalobcom uplatnené dôvody odvolania tak nebolo možné považovať za opodstatnené.

27. Vecne správne za týchto okolností je tiež rozhodnutie o náhrade trov konania.

28. Výrok o trovách prvoinštančného konania v časti trov občianskeho združenia Y. v postavení vedľajšieho účastníka na strane žalovaných (do 30.06.2016) odvolací súd považuje za vecne správny. Toto občianske združenie malo do 30.06.2016 postavenie vedľajšieho účastníka a má právo, aby sa rozhodlo o jeho trovách. K námietke žalobcu ohľadom nemožnosti priznať náhradu trov konania osobitného subjektu - občianskeho združenia Y., je potrebné zdôrazniť, že aktuálna úprava v Civilnom sporovom poriadku inštitút vedľajšieho účastníka nepozná, avšak uvádzané združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník v čase, keď mu to právna úprava umožňovala. Združenie teda účinne vstúpilo do konania, oprávnené sa konania zúčastnilo a účelne vynaložilo trovy, na ktorých náhradu mu vznikol nárok, čo súd prvej inštancie správne v preskúmanom rozhodnutí konštatoval.

29. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie aj vo výroku o priznanie nároku na náhradu trov prvoinštančného konania občianskemu združeniu Y. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

30. V odvolacom konaní mali plný úspech žalovaní, teda v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP by mali voči neúspešnému odvolateľovi (žalobcovi) nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaní však boli v odvolacom konaní nečinní, žiadne trovy im v odvolacom konaní nevznikli, preto im odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% priznal Y. (pôvodnému vedľajšiemu účastníkovi) s poukazom na to, že odvolanie žalobcu smerovalo tiež voči rozhodnutiu v časti, ktorou bol žalobca zviazaný tomuto spotrebiteľskému združeniu za predchádzajúcej právnej úpravy nahradiť trovy konania, pričom právom tohto subjektu bolo v odvolacom konaní brániť svoje práva, vo vzťahu k čomu zaznamenal v odvolacom konaní úspech, a preto žalobca dôvodne musí trovy, ktoré mu s týmto bránením práva účelne vznikli, nahradiť.

31. O výške náhrady trov odvolacieho konania občianskeho združenia Y., rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

32. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).